

Külavanemate foorum – Raport teemagruppides arutatust

Teema nimi: Külavanema ja kogukonna suhted
Moderaator Ivika Nõgel, raporti koostas Eha Paas

osalejate arv (nimekirjad on pärast juures) I grupp 10 inimest, teises grupis 23 inimest.

Teemakodade sisu lühikokkuvõtte (kahe koja peale kokku)

Külavanema ja kogukonna suhted on oma olemuselt väga lai teema seetõttu pakkus moderaator välja fookuse – küsimused , millele arutelu keskenduda.

Tasakaalu kolmnurk (igas süsteemis on oluline, et osapooled tunnevad ennast selles süsteemis hästi, et sellest süsteemist on kasu, et tema vajadused, ootused on kaetud.

- Külavanemad
- Kogukond
- Kohalik omavalitsus – neist sõltub kõige enam tingimused, milles külavanem toimetab.

Töögrupp jagunes kolmeks rühmaks ja arutas läbi vastavlt siis:

- Külavanema ootused ja vajadused
- Külakogukonna ootused ja vajadused
- Omavalitsuste ootused ja vajadused

Värviliselt toodud need mis gruppides esile toodi , kui oluliseimaid. Joon on all neil ootustel, mida töid välja mõlemad grupid.

Külavanema ootused ja vajadused

- [Tunnustus \(vastastikune\)](#)
- [Omavalitsuse tugi ja aktsepteerimine](#)
- [Kontaktid KOVI poolt, kelle poole pöörduda, Statuut, ametlik, Külavanema valimised, kord](#)
- [Kogukond ja koostöö kogukonnaga – külavanem ei saa toimida ilma kogukonnata , külasletsi koostöö](#)
- [Vahendid – koostöö omavalitsusega, omavalitsuse poolt tuleb ka rahaline panus](#)
- [Toimiv meeskond \(aktiiv\)](#)
- [Info liikumine](#)
- [Tagasiside \(ausus\)](#)

Külakogukonna ootused ja vajadused

- [Identiteedi, ühtsuse tunnetus](#)
- [Olla kaasatud planeeringutes ja arengukavade koostamisse, informeeritus algusest lõpuni](#)
- [Kogukonna usaldusisik – liider \(selleks võib olla ka selts\) on olemas](#)
- [Rahaline baastoetus, külakogukonna tegevus ei oleks vaid projektipõhine- loob kindlustunnet, võimalusi teatud raamides ise otsustada, mida teha saab](#)
- [Rolli jaotus kogukonnas vastavalt oskustele ja võimalustele – tagamaks, et keegi ei oleks ülekoormatud](#)
- [Informatsiooni liikumine võimalikult palju ja õigeaegselt](#)
- [Kogukonna areng ja elu edendamine, toimiks ühistegevus töö ja lõbu koos](#)
- [Teed oleks korras hoitud – lumekoristus, tolmuva tee, augud](#)
- [Vajalikku transporti teenuste kättesaamiseks](#)
- [Erinevate teenuste olemasolu ja vajaduste rahuldamine külas. Kooli ja lasteaia valiku võimalused vabad, sotsiaalteenuste kättesaadavus](#)

- Omavalitsus tuunustab ja arvestab kogukonna arvamust
- Turvaline elukeskkond
-

Omavalitsuste ootused ja vajadused

- [Infot külade kohta \(mured, kitsaskohad, probleemid, röömud\)- paberil ettepanekud volikogule](#)
- [Piirkonna külade aktiivsust, algatust alt poolt](#)
- [Kogukonna enda selget panust, valmisolekut asja ära teha](#)
- Küla kui võrdväärne partner asjaajamistes, kellega saab läbi rääkida
- Külavanemate komisjon või ümarlaud volikogu juurde
- Külade visioonid, arengud
- Teenuse pakkuja – kogukonnateenused
- Konfliktide lahendust (omavahelist suhtlust) – tänu info liikumisele oleks võimalik konflikte ennetada
- Kontaktisik kohalikus omavalitsuses ja klülas
- Üritused kultuurikalendrisse
- Külade projektide kohta infot (PRIA ...)
- KOVi poolt rahastatavad projektid , taotlused
-

Ideede korje kokkuvõte

- **Kohalikus omavalitsuses tööle (palgale) külaelu arendaja (spetsialist)**, kes aitab kõüladel tegevusi ellu viia. Näide Türi valla. Seda eriti haldusreformi käigus suurenevates omavalitsustes.
- Külaelu selts (külavanemate esindus volikogu juures) valla tasandil, kuhu kutsutakse vajadusest lähtuvalt valla esindajaid, ametnike. Seltsi (ümarlauad) kaudu käib ka valla eelarvest küladele suunatavate rahade otsustamine (kaasava eelarve rakendamine). Mudel ei pea olema kõigil sama – **oluline on , et valla tasandil külade esindajad kohtuvad ja saavad koos omavahel teemasid arutada ja vajadusel valla esindajatega kohtuda.**
- Tuleb volikogusse kandideerida, sedasi saab külahääle volikogusse viia ja vastupidi. Samas siis langeb eraldi ümarlaua vajadus ära, sest volikogus on külade hääl olemas. Üks võimalus luua valla tasandi külavanematele õigus osaleda ja **sõna võtta** valla volikogu koosolekutel.
- **Vaja on tahet** asju teha ja küla arendada. Seda iga osapoole – KOV, külavanema ja kogukonna poolt.